

www.e-rara.ch

**Hexastichon Sebastiani Brant in memorabiles evangelistarum
figuras**

Petrus

[Pforzheim], [1503]

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Shelf Mark: Online

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-5294>

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

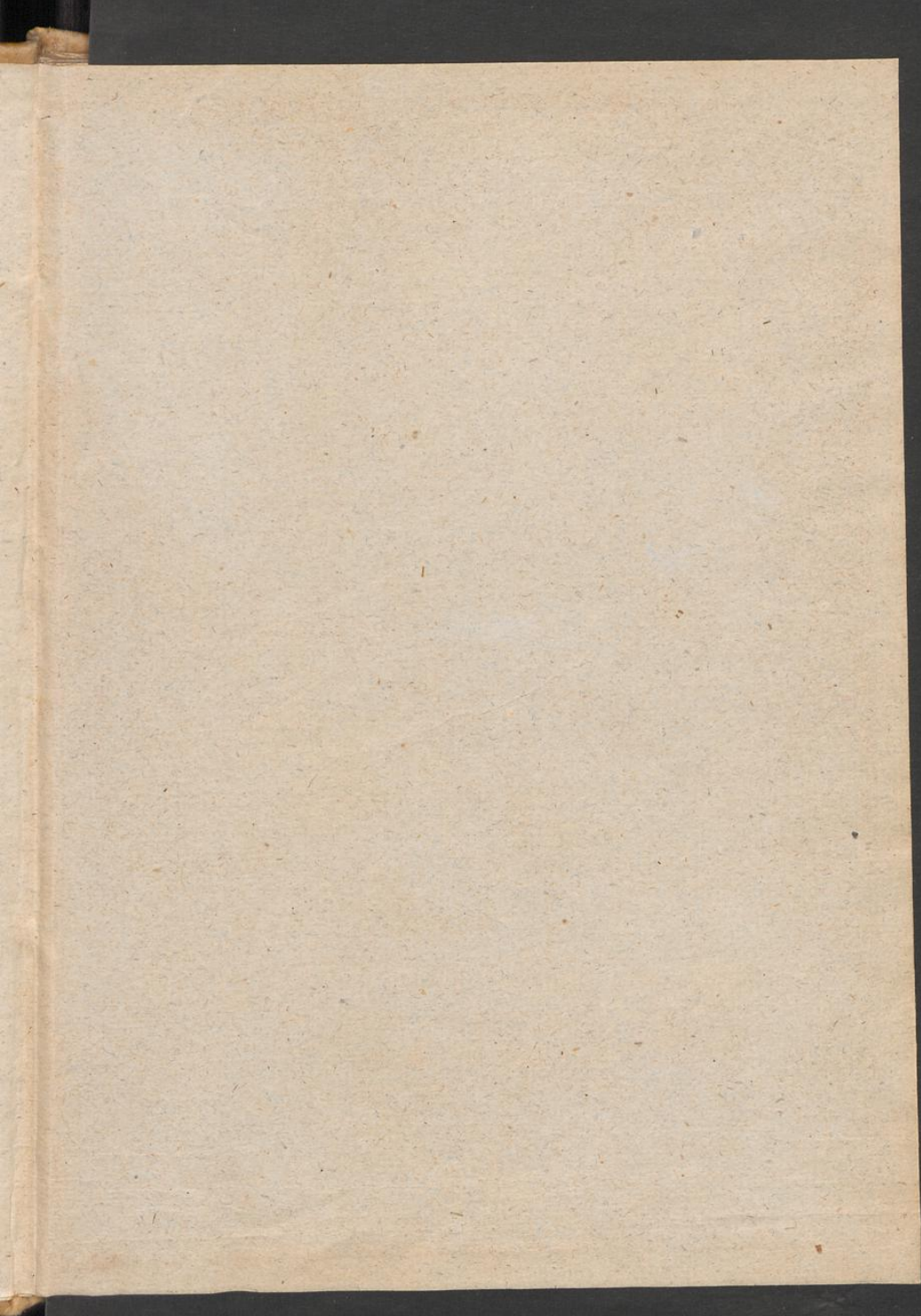
Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

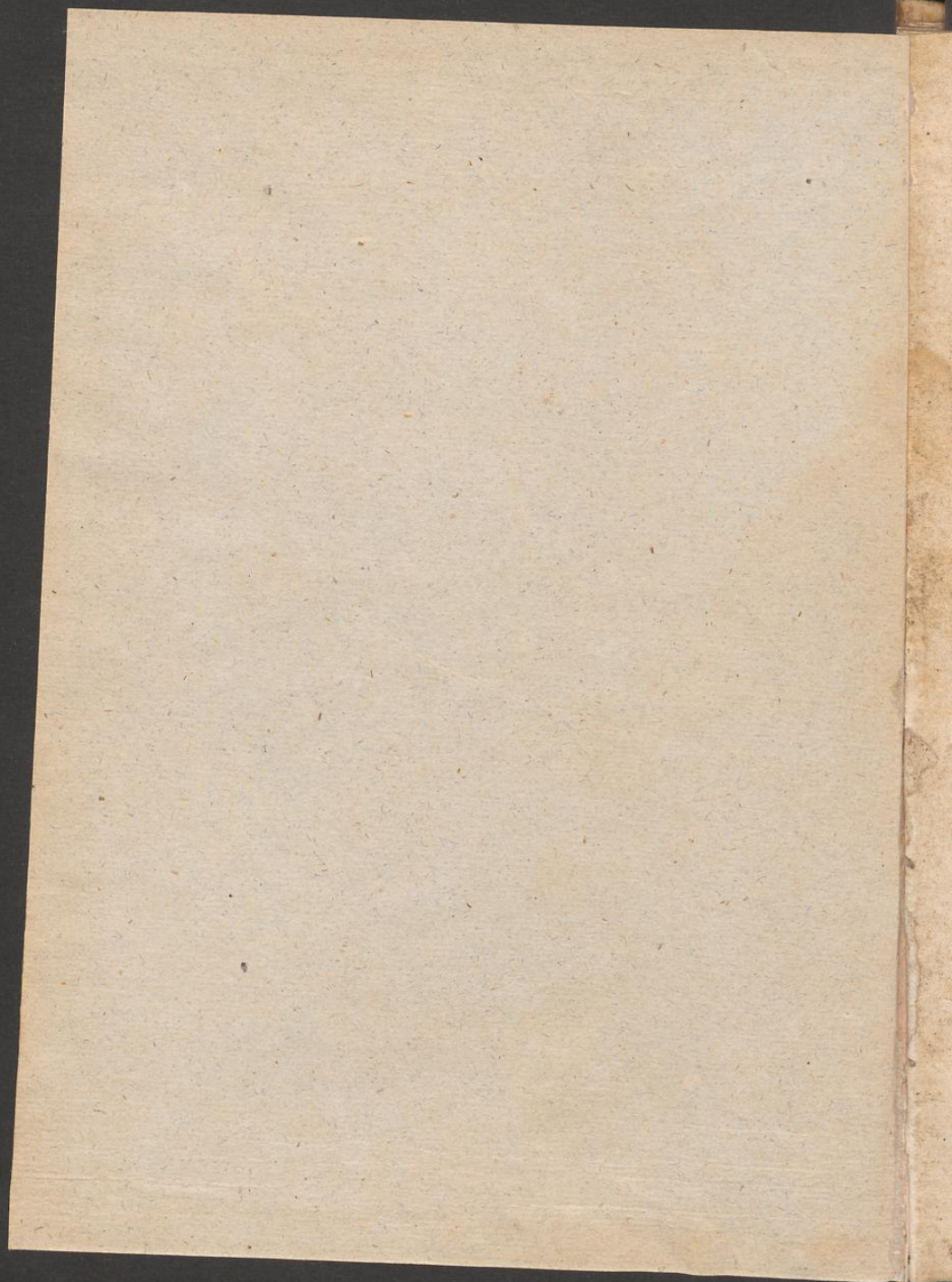
Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

CF 3

shE

Hexastichon Sebastiani

Brant in memorabiles euangelistarū figuras

Quisquis percupies facile euangelica dicta
Seruare : & memori mente tenere cito :
Picturam hanc cernas : lege carmina : mystica signa
Imprime : ut ex illis dogmata sacra scias .
Ipse figurarū numerus te ducet : ab intro
Ostendens capitū materiam : atq; locum :

Iodoci Galli Rubeaquis Hexastichon

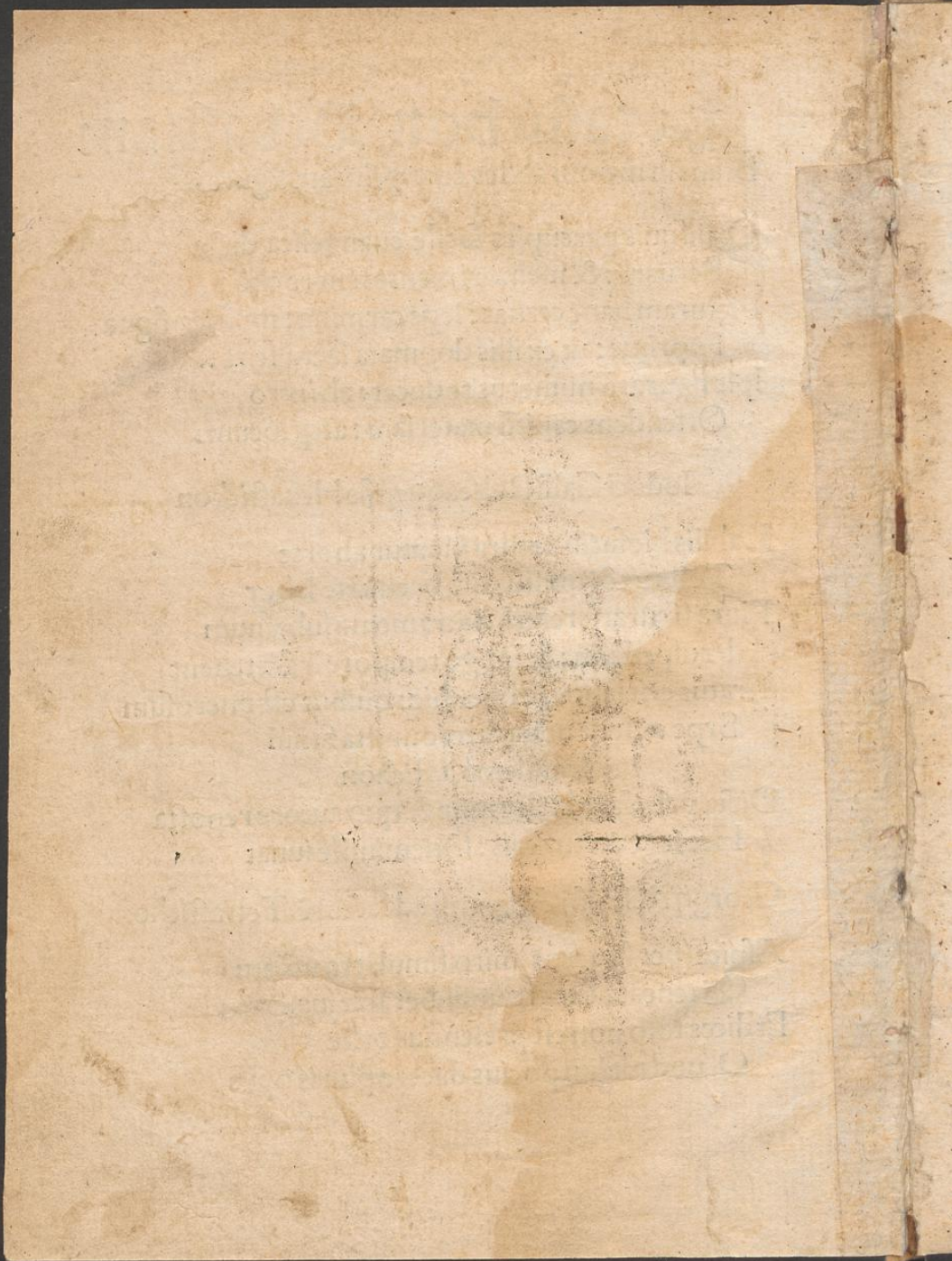
Labilis hic facili natura iuuatur ab arte
Tollitur & multus sub breuitate labor
Plura figurarū referūt sacramenta sub vnum
Prospectum : & longo tempore lecta tenent
Gratus erit labor & liber hic : quibus est onerosum
Sepe ex lege noua dicere multa simul .

Eiusdem Distichon

Dicta vel acta Hiesu capite & quo autore reposta
Hec lege certus eris : si meminisse iuuat

Georgij Relmisi Anipimi ad lectorē Tetrastichon

Aspice (per superos) miro simulacra volatu
Q; teneat faciem quodlibet arte suam
Et dices toto non est presentius orbe
Quod malim potius discere pluris opus

Georgius Relmifius Anipimius lectori foelicitatem

Vas esse memorias apud C. Herennium M. Cicero de preceptoibus Rhetoricis abunde disseruit: Vna qua persepe (qui ea peditus est) suapte natura quis doctus euadit: esse autem ingenij vim quadam insitam demonstrat: & a cunis hominibus inolefcentem, hancque vt egregia conspiciat: arte efficere ipsam: quę naturę comoda confirmat atque auget: Altera est quę artificio consistere vult: ex inductione preceptoisque ratione: ad litteras certe retinendas presentaneum O lector remedium. illis presertim: qui minus ingenij habent exquisitum inuentum Igitur per imagines, varijs in signitas rebus: & quidē placitura simulachra (quęadmodum speramus) tibi congesimus: quo memoriam huiusmodi formis euibrare: quas cernis venuste prorsus effigatas vt meliores posse fieri censere nequeas Rogamus ob id eas iacere atque sordere non sinas: In hoc enim animum nostrum attēdimus vt neutique displicerent facies illę lineamentis: opera: atque labore nostro illustres: Appensis cuiusdam Petri Rosenheim numeris (monasterij mellicensis quondam moachi) Alphabetica serie per capita coheretibus: dimissa neglectaque littera consulto: cuius spaciū I consona supplet neglectis quoque tribus nouissimis x y z que ad rem non pertinebant Vale. a ij

Prima Ymago Iohannis

Vna vigena distichoꝝ Iohannis claudit euangelii
hoc est Viginticapitibus & vno.

Primū de Trinitate & de verbo incarnato &c. II. De
nuptiis in Chana Galilee et numulariis extra templū
pulsis. III. De Nicodemo. IIII. De muliere Samarita-
na circa fontem & de Regno. V. De p̄bat̄ica piscina
VI. De quinqꝝ panibus et de eucharistia.

Que singula subiectis remiscimur versibus

Alta docens aquila: verbum caro fit: veniuntꝝ

Vox testis: alij tres quoꝝ Nathanael.

Bis tria vasa replent noua vina: fugat quoꝝ fune

Vendentes: templum soluite signat eis.

Celica dogmata dat Nicodemo. tingit vterꝝ

P̄fert Baptista. predicat atꝝ Hiesum.

Dum lassus fonte residet: se Samaritane

Pandit: curatur Regule filius hic

Extra piscinam iussit tibi languide surge.

Nil sine patre facit. credite vel Moisi.

Fœna iacent vbi millia quinqꝝ cibant: fieri vult

Rex: mare calcat: amen est caro vita cibus.

Prima viden Aquilę facies : sed imago Iohannis
Hec docet immensi quę genitura dei

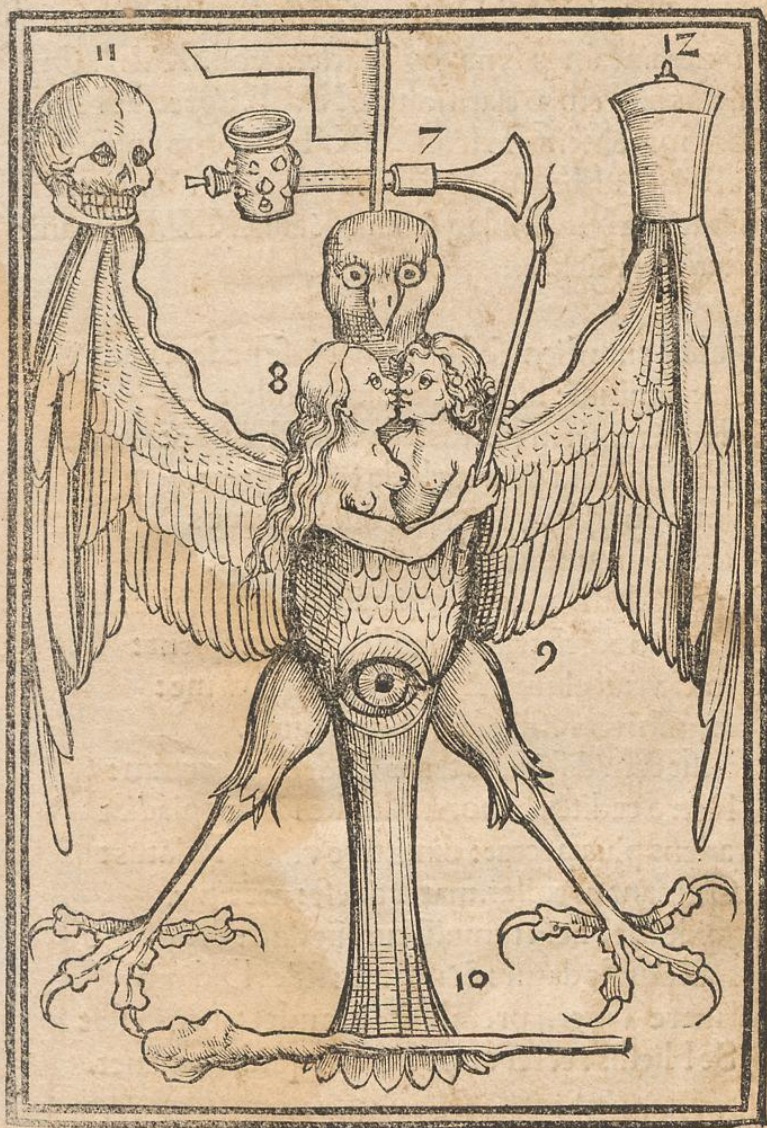
a iij

VII. De scenophegia seu festo tabernaculorum. VIII.
De muliere deprehensa in adulterio. IX. De cæco a na-
tiuitate. X. De pastore bono per totū. XI. De resusci-
tatione Lazari. XII. De muliere Magdalena ad pedes
Hiesu accedente.

Grandis murmur erat scenophegie : bonus : est : non :
Doctrinans clamat : scisma fit exit ab hīs.
Hic moecham saluat. lux. testis p̄cipiumq̃ :
Demonio nati quem lapidare volunt.
Illinit sp̄uto Hiesus tangens : maledicunt
Cæco Iudei : se manifestat ei.
Iudeis loquitur ego sum pastor bonus : vnum
Cum patre : blasphemū ceu lapidare volunt :
Lazarus hic surgit meritisq̃ fideq̃ sororum :
Consilio Cayphas vaticinando p̄est.
Martha ministrat : cœnat Lazarus : & soror vngit.
Hinc alinus : granum. luxq̃ sequūtur ibi.

Secunda figura Iohannis

XIII. De pedum lotionē. XIII. Non turbet cor vestrū
et alia multa consolatoria. XV. Ego sum vitis vera &
vos palmites. XVI. Hec locutus sum vobis ut non scā-
dalizemini absq; synagogis facient vos. XVII. Orat
Hiesus patrem p clarificatiōe XVIII. Egressus Hiesus
trans torrentem Cedron. XIX. Tunc ergo apprehen-
dit Pylatus Hiesum & flagellauit. XX. Vna autem
sabbati. de Maria Magdalena & aliis. XXI. De mani-
festatione Hiesu.

Nudius ante diem festum lauat ipse pedes : dans
Exemplum : Iudas exit : amare iubet.
Ostendit patrem Hiesus. tua vita Philippe :
Credite : diligit : turbida corda fugat.
Palmes purgatur. precepto dilige : seruos
Exosos mundus cum domino retinet.
Quo vadam nullus querit tamen expedit ire :
Post modicū tristes gaudia multa replent :
Respiciens coelum pater inquit clarifica me :
Et mihi cōmissos sanctificare stude.
Secessit cum discipulis trans Cedron ad ortum :
Retro caditq; cohors. Malche Petrus gladiat
Tradens plus peccat : dimittere vultq; Pylatus :
Clamant ut tollat. mater adest : moritur.
Vt videant Hiesu tumultū currūt duo : flet Mag :
Pax clausis datur : & neuma : fides Didimo
Ad mare Tiberij prendunt : prandet : manifestat
Se Hiesus : et ter amas Petre : quid ille manet.

XIII. De pedum lotionē. XIII.
et alia multa consolatoria. XV
vos palmites. XVI. Hec locutu
dalizemini absq̃ synagogis fac
Hiesus patrem p̃ clarificatiōe
trans torrentem Cedron. XIX
dit Pylatus Hiesum & flagella
sabbati. de Maria Magdalena
festatione Hiesu.

Nudius ante diem festum lauat ipse pedes : dans
Exemplum : Iudas exit : amare iubet.
Ostendit patrem Hiesus. tua vita Philippe :
Credite : diligite : turbida corda fugat.
Palmes purgatur. p̃cepto dilige : seruos
Exosos mundus cum domino retinet.
Quo vadam nullus querit tamen expedit ire :
Post modicū tristes gaudia multa replent :
Respiciens coelum pater inquit clarifica me :
Et mihi cōmissos sanctificare stude.
Secessit cum discipulis trans Cedron ad ortum :
Retro caditq̃ cohors. Malche Petrus gladiat
Tradens plus peccat : dimittere vultq̃ Pylatus :
Clamant ut tollat. mater adest : moritur.
Vt videant Hiesu tumultū currūt duo : flet Mag :
Pax clausis datur : & neuma : fides Didimo
Ad mare Tiberij prendunt : prandet : manifestat
Se Hiesus : et ter amas Petre : quid ille manet.

Stufen

alohannis Tercia

Figura Iohannis Tercia

Prima Matthei Imago

Vna vigena octonis quoque litteris Matthei stringitur euangelium. hoc est. octo viginti que capitibus

Primum Genealogia Christi continet quilibet angelus in somnis Ioseph apparuit. II. Magorum trium oblatione refert. III. Baptisma Iohannis recenset. IIII. Temptatione Christi a dyabolo in deserto. V. De predicatione Christi in monte alto beatitudines docentis. VI. Qualiter de beat dari elemosina. de que volucris coeli que non seminant: nent: neque laborant.

A patribus genitum textit te Christe Matheus:
Clam Ioseph fugeret angelus hunc retinet:
Bimos rex perimit: dant reges munera: Ioseph
Iussus in Aegyptum fertque refert puerum.
Coelorum regnum: baptismum: viperiosque:
Vox docet: & Hiesum patre tonante lauat
Demone temptatus Hiesus ad tria per tria vincit:
Hinc docet & sanat: discipulosque vocat.
Et montem gradiens totiens beat: ut saliat sal
Preceptis iungit plurima consilia.
Formans orandi normam: ieiunia subdit:
Vestis thesauri sit neque cura tibi.

Enumerat Mattheus priscos per sacula reges
Esse hominem monstrans de genitrice deum

VII. Ne quis iudicet. & de porta angusta que ducit
ad vitam: deq; trabe in oculo pproio. VIII. De puero
Centurionis quem cur auit Hiesus. qualiterq; tēpesta-
tem maris sedauit. IX. Vocatur Mattheus & paraliti-
cus restituitur sanitati. X. Discipulorum conuocatio-
nem cōtinet. ubi illis potestas ligādi soluēdiq; cōmitti
XI. Iohannes Baptista recōmendať Vbi de suo iugo
adiecit tollendo. XII. Eiectionem demonis memorat.
& quō discipuli spicas colligētes a Christo excusantur

Grandia do petite : iudex ne sis : via stricta est :
Arbor pseudo probat. sit petr a firma domus.
Hinc leprosum : centuri puerum quoq; sanat :
Et focrum petri : stat mare : grexq; perit.
Istic contractus gradi : tulit atq; Matheum :
Principis & natam post fluidam reparat.
Iussit mira : suis dans nomina discipulis : ut
Mites sint humiles & patienter agant.
Laudat Baptista dei : regnum patitur vim :
Ve tibi Corosaim : confiteorq; pater.
Mulgentem spicas excusat : demone pulso
Belzebub ascribunt : signa lone dat eis.

Secunda Matthæi Imago

XIII. Matthei caput parabolam continet de semine &
seminante. XIII. De Iohannis decollatione & quinque
panibus. XV. De non lotis manibus deque Chananea
muliere cuius filiam Christus sanauit. XVI. De Ionge pro
phete signis & responsione Petri. XVII. De transfigu
ratione in monte Tabor. XVIII. De puero quem statuit
Hiesus in medio : et de condonatione debiti.

Naue sedens docuit. zizania semine iacto
Orta : dei regnum fitque fagina maris
Obscuro moritur gladio : tunc voxque : cibantur
Millia quinque : mare calcit : abiteque Petrus.
Propter non lotas non inquinat esca manus : hunc
Post Chananea rogat : mille quaterque cibit :
Querunt signa mali : caueas pastam pharisei:
Dat clauis Petro : tolle crucemque sequens.
Resplendet domini facies : lunaticus eger
Curatur : staterem piscis ab ore vomit.
Scandala sint abste : maior minor est : ouis errat :
Corripe : dimissa debita serue dabis.

Tercia Matthhei Imago

XIX. De matrimonij vnione deq; mandato legis pre-
cipuo. XX. De oparijs in vineam conductis & de Ze-
bedei filijs. XXI. De asino pueris clamantibus Osanna
in excelsis. XXII. De cena magna quã fecit homo qui-
dam et de censu cesari tribuendo. XXIII. De Mosi ca-
thedra. XXIII. Varia cōtinet signa solis stellarū luneq;

Tractat cōiugium : docet eunuchos : pueros cit :

Petrus : non diues linquere cuncta valet.

Vno cultores gaudent titulo precij : mors

Panditur : hinc natis mater ad alta petit.

Ascendens asinum gressu templū subit : atq;

Subuertit mensas : natus herus moritur.

Bina rex vice cōuiuas vocat : eiicitur qui

Veste caret : cesar que sua sunt capiat.

Consilium cathedre Mosi ne facta sequamur :

Ve cumulatur eis qui lapidantq; necant.

De mundi fine dat plurima signa Mathæus :

Sint vigiles omnes : nam quasi fur veniet.

Quarta Matthei Imago

XXV. Simile docet esse regnum celorum virginibus
x exientibus obuiā sponso cū lampadibus suis. XXVI
De Iudeorum consilio & de die festo decq̃ cæna in qua
sacramentum conficitur. XXVII. Hiesus Pylato tradit̃
XXVIII. De glosa Christi a mortuis resurrectione.

Aequat virgineo generi tunc regna : talenta
Quinq̃ dat : hinc iudex præmia digna dabit.
Fit cōuentus : pascha suis dat : traditur vnctus :
Captat turba Hiesum : quam Petre ter renegas
Guttur e se Iudas stringit : Hiesus ante Pylatum
Stat delusus : & hunc mors rapit & sepelit.
Hunc querunt sanctę sub vespere forte Marię :
Angelus hīs loquitur : hinc abiit dominus.

Quarta Matthæi Imago

Prima Marci Imago

Vnam continet vigenam Marci euangelium quatuor demptis capitibus.

Primū Christi baptisma cūtinet cum temptatiōe illius in deserto. II. Qualiter discipuli eius spicas colligunt vbi infirmo quoq; dicitur tolle grabatum tuū. III. De Demonij eiectione muti. IIII. De seminantis et seminis parabola & de bona mensura prestanda. V. De filia archisyna gogi a Christo sanata. VI. Iohānis baptiste decollationem celebrat & qualiter nemo ppheta patris sue acceptus est.

A Nazareth Hiesus ad lauacrum venit indice Marco:

Hinc Sathan expulsus clamat vbicq; Hiesum.

Bis duo contractum portant: cui tolle grabatum

Dixit: ieiunos sponsus habere nequit:

Curatur tensa manus arida: languida sanat.

Nil facit ex Sathana: mater adestq; foris.

De terre fructu triplici. granoq; sinapis

Narrat: nilq; latet: tollit & hoc quod habes.

Exit et hic turba legionis: sanguinis et stat

Fluxus: & hinc surgit nata ilare tua.

Filius hic fabri: bis sex. misit sine pera:

Precursor moritur: millia quinq; cibant.

Intonat horribilis Leo per deserta ferarum
Marcus: dum rectas monstrat inire vias

VII. De nō lotis manibus deq; filia Chananee mulier /
cule quā Christus sanauit. VIII. De panibus septem &
confitei Petrus Christum. IX. De Christi transfigura /
tione vbi dēmoniū eiicit ieiunio & oratiōibus. X. De
vnione matrimoniij & diuite cum camelo. XI. De asina
& quomodo pullo vectus intrauit ciuitatem Hieroso /
lymā obuio puerorum concentu. XII. De vinitoribus
heredē occidentibus : deq; censu cēsari reddendo.

Gentilis natam sanat : docet inquinamenta :

Effeta cui dicit : audit et hinc loquitur.

Hinc quoq; mille quater cibatur : ornat lumine cecum :

Petre retro vade ne neget ergo sequens.

Inter fratres hic transformatur : rediensq;

Curat spumantē : scandala cuncta vetat.

Iussit ut vxorem serues : pueros benedicit :

Centupla retribuet : bar timentesq; videt.

Legati soluūt asinum : fico maledicit :

Cēdet mons fidei : credite sic petite.

Mortua non surgit : mādatum scriba requirit :

Est dominus Dauidis : approbat æra duo.

Secunda Marci Imago

XIII. De pseudo prophetis de martyrum passione : comotione seculi : deque Christi secundo aduentu. XIII. Sacramentum in cena conficitur ubi Petri negatio predicatur. XV. Hiesus Pylato traditur : tenebre fiunt super terram ubi Centurio Christum confiteatur. XVI. De varia Christi post resurrectionem apparitione. De eius ascensione et Spiritus sancti missione.

Non lapis ad lapidem remanebit : et hic vigilate :

Iudicii signa : bella famemque notat.

Orat : et hic trahitur : capitur : fugiunt : sequiturque

Quem syndo vestit : ducitur ad Caypham.

Preses mane Iesum tradit : cecum crucifigunt :

Illusus moritur : velaque scissa cadunt.

Querunt mane Iesum mulieres : Magdala primum.

Hunc videt : in mundum mittit ubique suos.

XIII. De pseudo prophetis de
tione seculi : deq; Christi sec
mentum in cena conficit vbi
XV. Hiesus Pylato traditur
vbi Centurio Christum cōfi
post resurrectionem apparit
Spiritus sancti missione.

Non lapis ad lapidem reman
Iudicij signa : bella famer

Orat : et hic trahitur : capitur : fugiunt : sequitur q;

Quem syndo vestit : ducitur ad Caypham.

Preles mane Iesum tradit : cesum crucifigunt :

Illusus moritur : velaq; scissa cadunt.

Querūt mane Iesum mulieres : Magdala primum.

Hunc videt : in mundum mittit vbicq; suos.

o/
a/
ur
rā
sti
et

arci Imago

Tercia Marci Imago

Euangelium Lucę vnā continebit vigenam. quattuor
additis characteribus. hoc est, viginti q̄ttuor capitibus
I. De angelo qui Zacharie apparuit vbi Iohannis Bap-
tiste natiuitas indicatur. II. Christi habet natiuitatem
& illius circumcissionem: presentationē quoq̃ in tem-
plum. III. Baptisma Hiesu in Iordane memorat. IIII.
Reclinet ieiunium. Hiesu & temptationem di aboli. V.
Fete Petri in mare missum & de grabato infirmi con-
tinet. VI. Ocho beatitudines Hiesu pdicante demōstrat.

Angelus in Luca docet Elizabetq̃: Marię
Partum, gaudenter cantica dantur ibi
Bethleem virgo parit: descriptio fit: vigiles sunt
Offertur scissus: hinc duodenus adest
Cesare Tyberio: Baptista docet: reprehendit
Post capitur: genus hic textitur omne Hiesu
Demon tēptat eum: docet inde scolas: patriaq̃
Pulsus: per medium: febris: abiq̃ sathan
Et docet hinc turbam de naui: rēteq̃ ruptum
Per tectum missum sanat additq̃ Leui
Franguntur spice: bis sex vocat: omnia sanat
Descendens montem multa beata docet,

Victima si quondā hec fuit & Iouis ille sacerdos
Hanc igitur Luce pingimus effigiem

c ij

VII. Lucę caput: Pœnitentiam Marię magdalene con-
scribit. VIII. Similitudinem seminātis: & de tempestate
quam Christus in mari sedauit. IX. Transfigurationē
Christi vbi quinq; panibus & duobus piscibus. quinq;
millia virorum faciat. Petri quoq; respōsionē Christo
factam. X. De duabus sororibus Martha & Maria
Magdalena: & incidit quidam inter latrones. XI. Do-
cet nos orare vbi ejicitur demonium. XII. De seruo
fidei & vbi thesaurus tuus ibi & cor tuum.

Grato Centurio seruū: puerum vidue dat.
Vox petit an veniat: flet mulierq; rigat
Hęc reliquis cūcta seruit: qui seminat exit
Mater stat: cessant: turbo: cruor: legio
Ite suis inquit: turbam cibāt: hic aliqui stant
Quis dicor: bona crux: splendet ab igne vetat
Iam signans alios binos & septuaginta
Et quis p̄ximus est: est pia Martha frequens
Lex datur orandi: pete: pulsa: diripit arma
Ventre beat mulier: ve pharizeę tibi
Multa vetant: ut est fermentū: curaq; carnis
Diuitię: lumbus: querite regna prius.

Secunda Luce Imago

XIII. De arbore sterili quā voluit dominus præcidere
XIII. Cum inuitatus fueris ad nuptias, et de Ydropico
quem Christus sanitati restituit, XV. De filio prodigo
cui pater substantiæ suæ tradidit partem, XVI. De villico
iniquo, de quo diuite & mendico, XVII. Scandalorum oc-
casionem vitandam docet de quo curatis decem leprosis
XVIII. De ascendentibus in templum duobus ubi Chri-
stus passionem discipulis prænunciat,

Non saluat nisi poeniteas : sico veniam dat
Erigit hinc curuam : sed via stricta manet.
Obstat & Hydropisi : tunc conuiuas docet : omnes
Excusant pariter omnia linque sequens
Perdens querit ouem : dragmā quoque : filius autem
Qui perijt redijt ꝑꝑiciante patre
Queris amicos villice : seruit nemo duobus
Regnum vim patitur : Lazarus ante fores
Resce scandala : corripe fratrem : parce : leprosos
Mundat : & aduentus sic quasi fulgor erit
Sicorans semper : exaltat se pharizeus
Diues tristis abit : respice cæce diem.

Tercia Lucę Imago

XIX. Hiesus fleuit super ciuitatem. XX. De vineꝝ cul-
toribus heredem occidētibus. | vbi census cesari reddē-
dus docet. XXI. Attendere monet nos Christus a falsis
pphetis. signa soliset lunę futura demonstrans. XXII.
Institutionē sacramenti Eukaristię retinet. XXIII. De
iudicio Pylati contra Hiesum. XXIII. Resurrectionis
gloriosę meminit & Christi apparitionis.

Tunc dñm recipit Zacheus : & dat famulis mnas.

Ascendens pullum flet proicitq; foras

Virtutem querit : ibi tunc mactatur & heres

De censu : nuptu patre Hiesuq; docet.

Approbat era duo : templū ruet : & mala multa

Signa dat aduentus : orat & hinc vigilans

Bini pascha parant : minor est maior : tua Petre

Statq; fides : orat : sudat & hic capitur

Clamant : cōmouit Galileam : missus Herodi est

Se. natoq; fleant : latro fatetur : obit

Discipuli dominū in Emaus noscunt : datur & pax

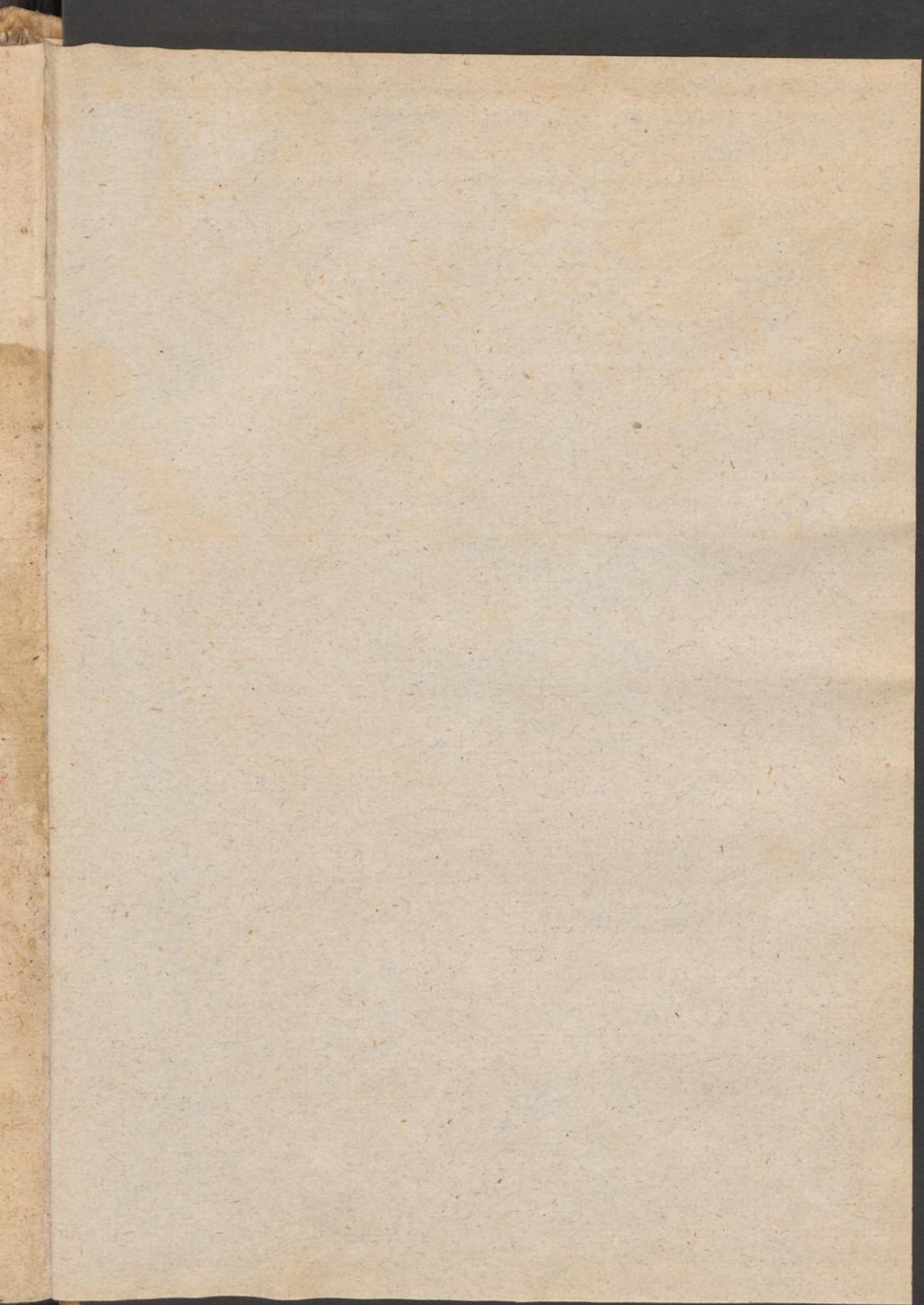
Clausis : mirantur singula. scandit ouans.

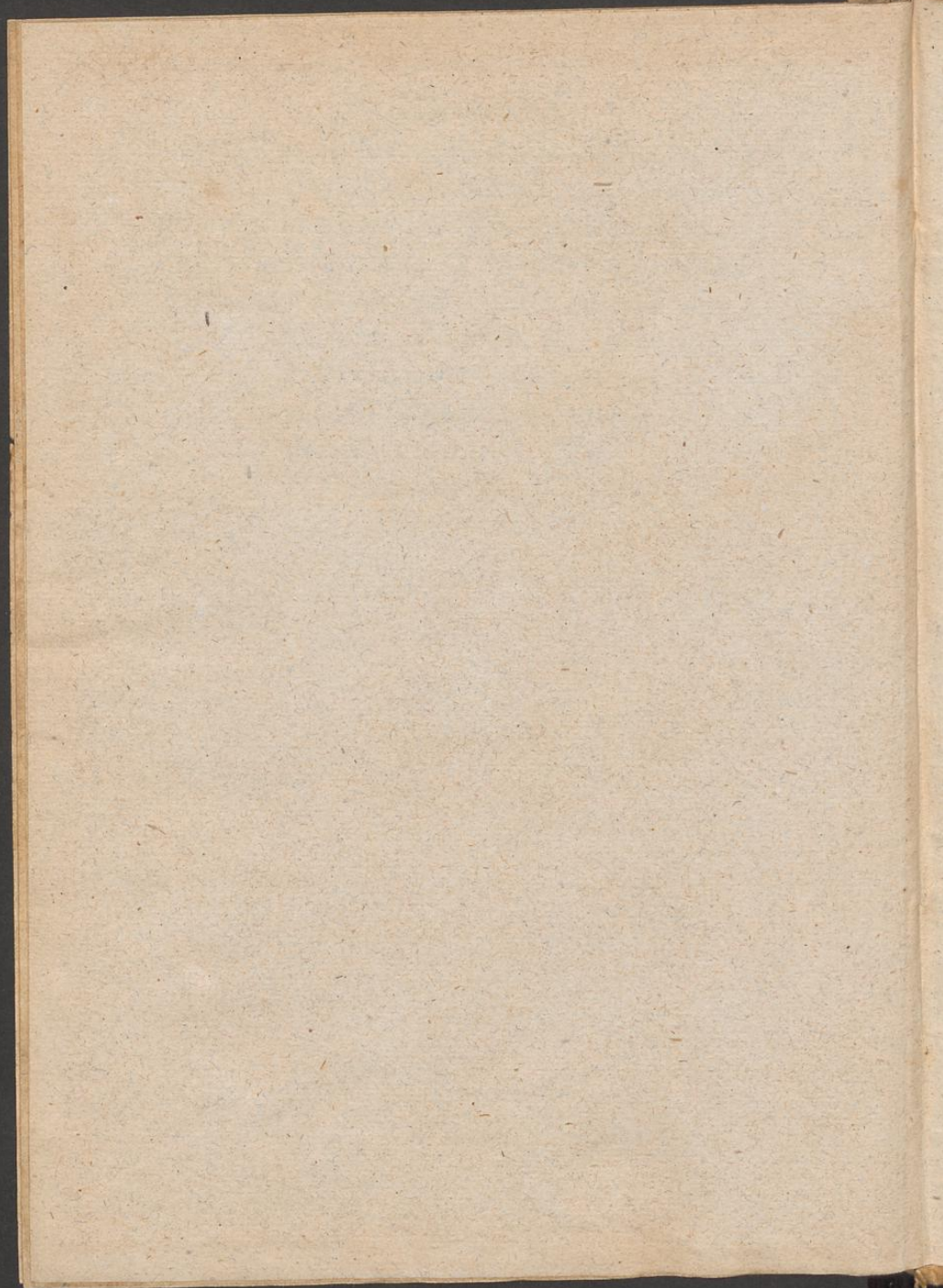
Quarta Luce Imago

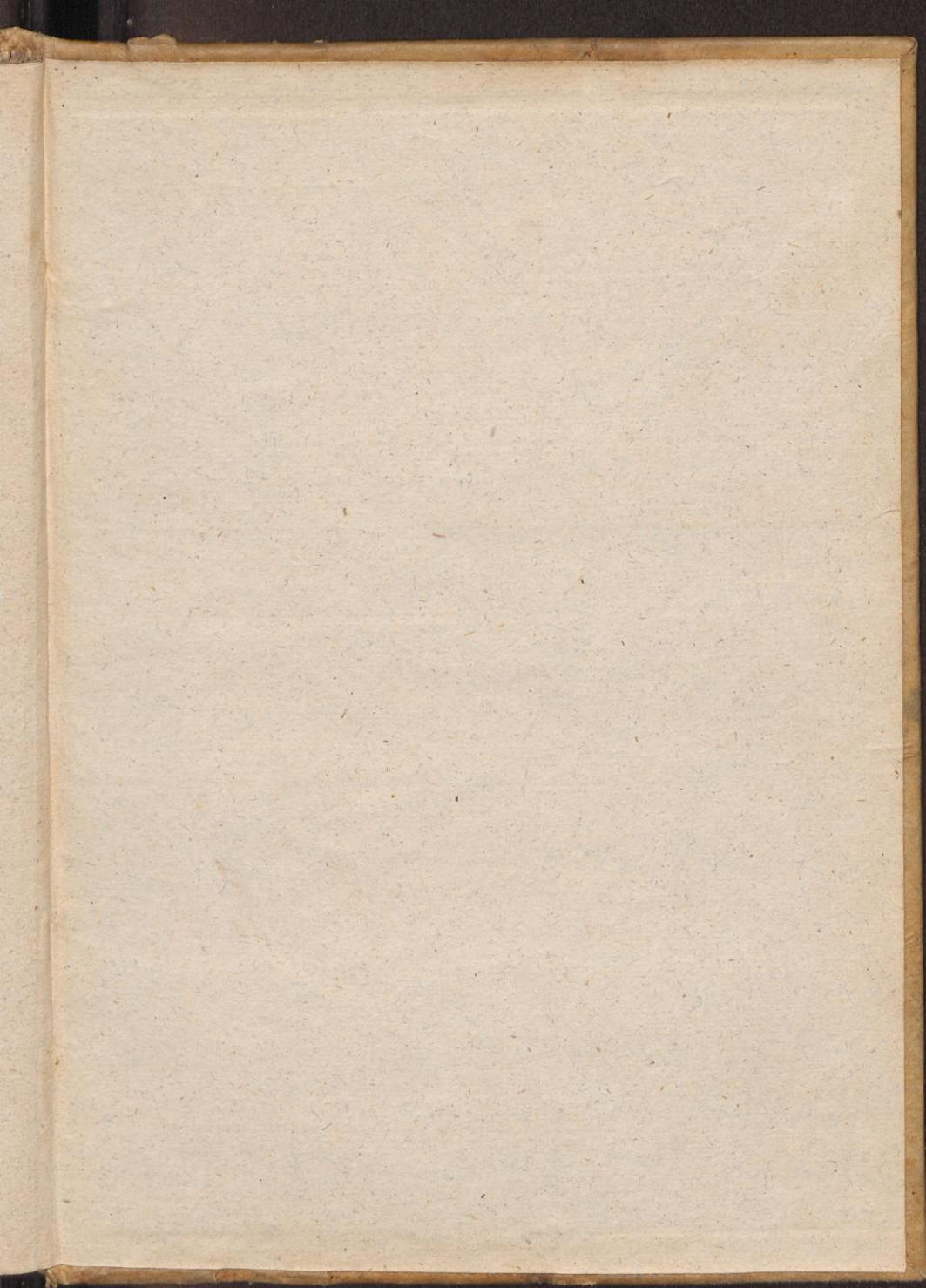

PERORACIO

Habes ingenue lector: quibus vijs atq; argumētis que
sunt textus euangelior: distincte queas appositeq;
remīsci: Ista tibi tradidit Thomas Phorcēsis. cog
nomēto Anshelmi: vir magisterio peditus
insolente: studiū vero quod reliquū erat
exercitationisue donare non potuit.
Adipisceris autem si rationes pre
ceptionis diligentia imitaberis
usus frequentioris. Vale,

ב אברהם . מה אברהם
הלוי . אברהם . מה אברהם
לפי דברי . הלוי . מה אברהם
ירושל . מה אברהם . מה אברהם
דבר אברהם . מה אברהם
מה אברהם . מה אברהם
למה אברהם . מה אברהם
כל אברהם . מה אברהם
ירושל . מה אברהם
אברהם . מה אברהם
מכאן . מה אברהם
והנה . מה אברהם

[illegible]